

Astrid Lindgren

ASTRID
LINDGREN
COMPANY

Ensimmäinen painos

© Text: Astrid Lindgren / The Astrid Lindgren Company™

© Illustrations: Ingrid Vang Nyman, Ilon Wikland, Björn Berg, Cecilia Heikkilä,
Maria Nilsson Thore, Eva Eriksson

For more information about Astrid Lindgren, see www.astridlindgren.com.

All foreign rights are handled by The Astrid Lindgren Company,
Stockholm, Sweden.

For more information, please contact info@astridlindgren.se

Suomenkielinen laitos © Mikael Ahlström, Laila Järvinen, Eila Kivikk'aho,
Marikki Makkonen, Aila Meriluoto, Riitta Mäyrälä, Kristiina Rikman ja WSOY, 2025

Ulkoasun suunnittelu ja kuvien käsittely: Riikka Turkulainen

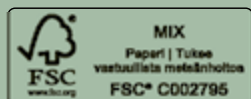
Werner Söderström Osakeyhtiö

Lönnrotinkatu 18 A, 00120 Helsinki

ISBN 978-951-0-51886-1

Painettu EU:ssa

Tuoteturvallisuuteen liittyvät tiedustelut: tuotevastuu@wsoy.fi

Astrid
Lindgrenin
RAKKAIMMAT
joulu-
TARINAT

Werner Söderström Osakeyhtiö

Helsinki

SISÄLLYS

8

Peppi Pitkätossu

Peppi Pitkätossun joulukuusenriisujaiset

28

Melukylän lapset

Näin vietetään joulua Melukylässä

42

Saariston lapset

Joulu Nikkarilassa

68

Vaahteramäen Eemeli

Maanantai joulukuun kuudeskolmatta

105

Lotta

On hauskaa kun on joulu

Kettu ja tonttu

116

Marikki

Marikki, katso, lunta sataa!

134

Taina Tomera auttaa mummia

158

Muistan joulun

174

Peppi

Suomentanut Kristiina Rikman

”Pippi har julgransplundring” first published by
Rabén & Sjögren Bokförlag AB, Stockholm, in 1950

© Text: Astrid Lindgren (1950) / The Astrid Lindgren Company

© Illustrations: Ingrid Vang Nyman (1950) / The Astrid Lindgren Company

PEPPI PITKÄTOSSUN JOULUKUUSENRIISUJAISET

11

Eräänä päivänä joululoman aikaan tapahtui pikku kaupungissa jotakin vällan merkillistä. Torin laitaan, pienen raatihuoneen oveen, oli naulattu iso kyltti ja kyltissä luki:

PEPPI PITKÄTOSSU
JÄRJESTÄÄ
JOULUKUUSENRIISUJAISET
TÄNÄ ILTANA BUUVIKUMMUSSA
• KAIKKI LAPSET
SYDÄMELLISTI TERVETULOA
PANKAA PALJON VAATETTA
PÄÄLLENNE

Ei Peppi tietenkään ollut sitä itse kirjoittanut. Ei hän ikinä olisi osannut kirjoittaa oikein ”joulukuusenriisujaisia”. Tommi oli auttanut häntä.

Koko päivän raatihuoneen edessä seisojia tavaamassa kylttiä, ja kun he olivat lukeneet sen, he kiljuivat riemusta ja juoksivat minkä kintuista pääsivät kotiin äidin luo kertomaan kutsusta ja kysymään saisivatko he luvan mennä sinne.

Tommi ja Annika olivat tienneet jo kauan että Peppi aikoi järjestää joulukuusenriisujaiset, mutta he odottivat silti yhtä malttamattomina. He istuivat kotona ja odottivat että tulisi ilta. Tavallisesti he viettivät Pepin luona koko päivän, mutta nyt Peppi oli sanonut haluavansa olla yksin.

Joululomalla oli satanut paljon lunta, mutta illalla, kun kaikki lapset tulivat jonossa Huvikumpuun, oli tähtikirkasta ja tyyntä ja sopivasti kylmä. Tommi ja Annika tulivat lapsilauman etunenässä. Mutta kun Tommi avasi Huvikummun puutarhanportin, hän pysähtyi ja häneltä pääsi pieni uikahdus. Mitäs tämä nyt tarkoitti? Huvikummun ikkunoissa ei loistanut valo, ei edes pienen pieni tuikku. Talo lepäsi lumivaippaisten puiden seassa ja näytti vallan kuolleelta.

Lapset huolestuivat kovasti.

”Ehkä me tulimme vääränä iltana”, sanoi yksi pikkupoika.

”Ehkä kuusenriisujaiset ovatkin vasta huomenna.”

Voi mikä pettymys! Ja niin kamalasti kun he olivat iloinneet.

Tommi juoksi kuistille ja kokeili ovea. Se oli lukossa! Muuan pikkutyttö petti niin että alkoi itkeä.

No, ei auttanut kuin palata kotiin. Porttia kohti laahusti surkea lapsilauma, joka koetti olla näyttämättä miten surkeita he olivatkaan. Silloin vastaan loikki herra Tossavainen, Pepin pieni apina. Se oli puettu paksuun haalariin. Peppi oli ommellut sille haalarin, jottei se palelisi talvella. Herra Tossavainen hyppäsi Tommin olkapäälle ja ojensi paperilappusen.

”Peppi on varmaan keksinyt yllätyksen”, Tommi sanoi ihastuneena ja luki lappusen.

Siinä luki isoin kirjaimin:

SEURKAAT JÄLJÄ
JA 2YÖ KÄÄNE

Viesti oli kummallinen, mutta Tommi tulkitsi, että se tarkoitti: ”Seuratkaa jälkiä ja syökää ne!”

Mitä jälkiä? Ja miten niin ”syökää ne”? Ei kai jälkiä voinut syödä!

”Katsokaa!” Tommi huudahti. ”Tuolla! Hangella!”

Ja toden totta, valkoisella hangella kiemurteli punaisia jälkiä, jotka oli tehty punaisista karamelleista ja jotka katosivat Huvikummun taakse. Hetki vain ja lapset olivat syöneet kaikki jäljet ja siellä huvilan takana – aivan, siellä he melkein nielaisivat karamellin väärään kurkkuun pelkästä hämmästyksestä.

”Voi millainen joulukuusi”, Annika kuiskasi, ”voi millainen joulukuusi!”

Ja siitä kaikki olivat samaa mieltä.

Pepin puutarhassa kasvoi monta puuta ja talon takana seisoj kuusi, korkea, tummanvihreä, kaunis kuusi. Siinä loistivat kynttilät, eivät mitkään pienet kuusen-kynttilät vaan isot, paksut kruunukynttilät, jotka valaisivat koko puutarhan. Mutta ei kuusessa pelkkiä kynttilöitä ollut.

Kuusen oksille oli ripustettu suurensuuria piparkakku-ukkoja ja isoja kiilto-paperikoreja ja valtavia karamellirinkilöitä ja hienoista hienoimpia joulukuusen-karamelleja ja ympäri kuusen kiersivät lippunauhat.

Ja mikä tärkeintä: kuusessa oli valtavasti paketteja!

Lapset seisoivat hiirenhiljaa. Mutta sitten heiltä pääsi riemunkiljahdus.

”Voi miten kiltti Peppi on!” he huusivat.

Peppi, tosiaan! Missä hän oli? Häntä ei näkynyt vielä missään. Mutta aivan kuusen luona oli iso lumimaja, jonka Peppi ja Tommi ja Annika olivat rakentaneet. Nyt sen ikkunoista loisti valo ja oviaukosta pisti esiin punainen pää.

”Haluaako joku kaakaota ja täytekakkua ennen kuin leikitään piirissä kuusen ympärillä?” huusi Peppi.

Kaikki lapset halusivat kaakaota ja kakkua. Yksi toisensa perästä ryömi sisälle lumimajaan.

”Eikö me ollakin rakennettu hieno maja”, Tommi sanoi tyytyväisenä, kun hän istui lattialla muiden kanssa. Kaikki olivat samaa mieltä. Se oli todella hieno maja. Keskellä lattiaa oli iso kattilallinen höyryävää kaakaota ja monta monituista täytekakkua.

Peppi aikoi juuri ruveta tarjoilemaan, kun hän tuli vilkaisseeksi ulos. Huvilan nurkalla seisoj pienen poika. Poika oli asunut kaupungissa vasta pari päivää eikä tuntenut Peppiä, ja siksi hän uskoi, ettei Pepin kutsu mitenkään voinut koskea häntä. Hän oli kierrellyt koko päivän itku kurkussa ja kun ilta tuli, hän ei maltanut olla seuraamatta muita lapsia, ihan vain katsoakseen. Ei hän ollut tarkoittanut että joku näkisi hänet.

Nyt hän seisoi huvilan nurkalla ja katseli ihanaa joulukuusta ja lumimajaa, missä lapset istuivat juttelemassa ja nauroivat, ja äkkiä hänen kurkussaan tuntui hirmuisen iso pala ja se teki tosi kipeää. Juuri silloin Peppi näki hänet. Pikku poika säikähti hirmuisesti, kun Peppi ryömi ulos majasta. Hän ajatteli pinkaista pakoon, mutta ei sitten kumminkaan kyennyt lähtemään.

”Mikäs se sinä olet miehiäsi?” Peppi kysyi.

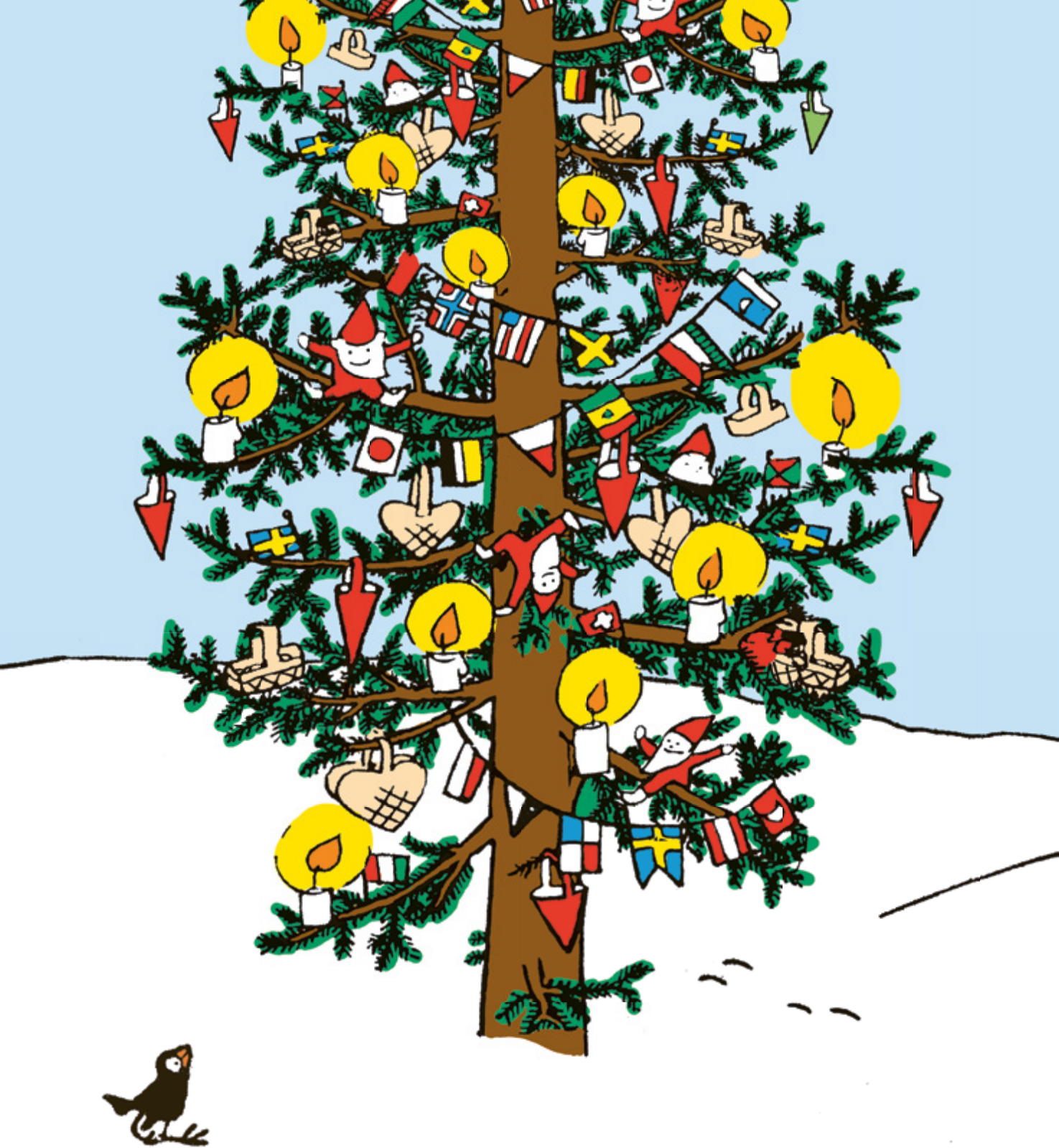
”Minä olen Eino”, poika sanoi. ”En minä aikonut koskea mihinkään.” Ja sitten hän lisäsi kiireesi: ”Voisinkohan minä päästä hetkeksi majaan, jos lupaan etten syö mitään?”

Se luiskahti hänen suustaan ennen kuin hän ehti ajatella. Hänen teki niin kovasti mieli päästä hetkeksi sisälle lumimajaan.

”Et missään tapauksessa”, sanoi Peppi.

No, sitä Eino oli arvellutkin. Ja pala hänen kurkussaan tuntui entistä isommalta.

”Et ikimailmassa saa tulla majaan, jos lupaat olla syömättä mitään”, Peppi sanoi. ”Mutta jos lupaat syödä enemmän kuin kukaan muu, olet oikein terve-tullut.”

Ja sitten hän työnsi Einon sisälle majaan. Poika istui lattialla muiden joukossa ja ahtoi mahaansa niin paljon kaakaota ja kakkua, ettei kurkussa enää ollut tilaa palalle, ja hänen silmänsä loistivat kilpaa majan seinillä palavien kynttilöiden kanssa.

Mutta muutkin halusivat Pepin kuusenriisujaisiin. Kun lapset istuivat majassa juttelemassa, he kuulivat puutarhasta ulinaa, joka kuulosti hyvin surulliselta ja hylätyltä. Peppi ryömi ulos katsomaan kuka niin surullisena itki. Se oli koira, pörröinen musta koira, joka istui lumihangessa ja näytti surkealta. Peppi ojensi sille käsivartensa.

”Tule Pepin luo ja kerro kaikki”, hän sanoi. Ja eikö ole kummallista? Musta koira oli kahdella loikalla Pepin luona ja ryömi hänen syliinsä, aivan kuin se olisi jo kauan halunnut olla juuri siellä. Se haukahteli ja ynisi kuin olisi halunnut kertoa miksi oli niin surkea.

”Jassoo, vai sillä lailla”, sanoi Peppi. ”Voi sinua ressurkaa!”

”Millä lailla, Peppi?” kysyi Tommi. ”Ymmärrätkö sinä oikeasti mitä se sanoo?”

”Miksen ymmärtäisi, kun minulle puhutaan selvää suomea”, sanoi Peppi. ”Se sanoo että sen nimi on Purkki ja että se on aivan yksin maailmassa eikä sillä ole ketään, joka pitäisi siitä huolen ja se on nälissään ja janoinen ja haluaisi kovasti olla minun koirani, jos vain saa.”

”Voi Peppi, kai se saa!” rukoili Annika.

Peppi otti Purkin pään käsiensä väliin ja katsoi sitä silmiin.

”Saa se”, hän sanoi.

Ja Purkki hyppi ja haukkui ja heilutti häntäänsä ja yritti nuolla Pepin tukkaa ja otsaa ja poskia. He kieriskelivät hangessa kunnes Purkki ei enää ollut musta, surullinen koira vaan iloinen, valkea koira, jonka turkki oli aivan luminen. Peppi juoksi hakemassa Huvikummusta pari isoa lihakimpaletta, jotka Purkki sai syödä täytekakun sijasta, ja juodakseen se sai ison kulhollisen maitoa. Ja se ilahtui sydänjuuriaan myöten ja ryömi koko illan sisään ja ulos lumimajasta lasten kanssa ja heitti kuperkeikkaa silkasta riemusta.

(Sillä lailla Peppi siis sai koiransa!)

”Ajattele Peppi”, sanoi Tommi. ”Nyt sinulla on Huvikummissa koira ja hevonen ja apina.”

”Puuttuu enää krokotiili ja pari kalkkarokäärmettä”, Peppi sanoi tyytyväisenä.

”Ei, Peppi, ei kalkkarokäärmeitä!” Annika huusi kauhuissaan. ”Silloin minä en uskalla enää käydä täällä.”

”Ei sitä tiedä”, sanoi Peppi. ”Jonakin kauniina iltana tänne saattaa tulla kalkkarokäärme joka itkee ja pyytää saada jäädä kaulanauhakseni.”

”Voi kauheaa”, sanoi Eino. ”Mitä sinä aiot sanoa sille?”

”Minä en osaa sanoa ei”, Peppi sanoi. ”Varmaan minä toivotan myös kalkkaro-
käärmeen tervetulleeksi.”

”Hui!” sanoi Annika. ”Hui!”

”Turha sitä on etukäteen surra”, sanoi Peppi. ”Nyt pitää syödä lisää kakkua.”

Mutta Pepin kuusenriisujaisiin oli tulossa vielä lisää väkeä. Vähän matkan päässä Huvikummusta asui muuan hyvin vihainen täti, jonka nimi oli rouva Hienosto. Hän ei pitänyt ollenkaan lapsista. Hänestä lapsia ei olisi pitänyt olla olemassakaan. Kun lapset kävelivät tiellä hänen talonsa ohi, hän pisti päänsä ulos ikkunasta ja rähjäsi heille, että he aiheuttivat häiriötä. Ja hänen mielestään lapsista pahin oli Peppi Pitkätossu.

Nyt kävi niin, että rouva Hienosto oli lähtenyt pienelle iltakävelylle Huvikummun suuntaan juuri kun täytekekut olivat päässeet loppumaan ja Peppi juoksi hakemaan Huvikummusta vielä ne kolme, jotka hän oli leiponut varoiksi. Ja juuri kun hän tuli ulos ovesta kakku kummassakin kädessä ja kolmas pään päällä, rouva Hienosto käveli tietä pitkin huvilan ohi. Kylläpä rouva Hienosto tuijotti! Rouva Hienosto ei pitänyt Peppi Pitkätossusta eikä lapsista ylimalkaan, mutta kermakakuista hän piti sitäkin enemmän. Hän oli niin hassuna kermakakkuihin, että teki mitä vain saadaakseen edes pienen palasen.

”Kuulehan sinä siellä”, hän huusi Pepille. ”Jos pyydät oikein kauniisti, saatan tulla piipahtamaan sinun juhlissasi.”

Samana iltapäivänä hän oli huutanut Pepille ”siivoton kakara”, mutta sen hän oli varmasti unohtanut. Täytekakun takia, selvä se!

Peppi mietti hetken. Hän keikautti päätään niin että kakku oli pudota. Lapset kurkkivat nurkan takaa.

”Hyvä rouva Hienosto”, Peppi sanoi kohteliaasti. ”Nämä kuusenriisujaiset ovat lapsille sallitut. Eli siis aikuisilta kielletyt. Kielletyt kaikilta isoilta ihmisiltä. Isojen ihmisten ei näet ole terveellistä syödä kakkua ja karamelleja. Niistä saa vain mahanpuruja ja ikävän olon. Väittävät lääkärit”, sanoi Peppi.

”Hölynpölyä”, sanoi rouva Hienosto.

”Ei kun ihan totta”, va-
kuutti Peppi. ”Muuan lääkä-
ri Amerikassa on sitä mieltä, että
aikuisten pitäisi syödä vain keitettyä
koljaa ja porkkanamuhennosta. Ja kenties hiu-
kan kapakalavanukasta syntymäpäivän kunniaksi.”

”Jassoo”, sanoi rouva Hienosto. ”Mitä se amerikkalainen lää-
käri sitten suosittelee lasten syötäväksi?”

”Karamelleja aamiaiseksi, jäätelöä päivälliseksi ja täytekakkua illalliseksi”, Peppi
sanoi ja kurvasi nurkan taakse.

”Ilkeä kakara”, rouva Hienosto huusi hänen peräänsä.

”Jospa nyt mentäisiin kokeilemaan minun kelkkamäkeäni”, Peppi sanoi, kun
rouva Hienosto oli häipynyt.

Peppi oli rakentanut kelkkamäen Huvikummun huvilan katolle. Se oli kor-
kein ja jyrkin mäki, minkä lapset olivat ikinä nähneet, ja liukas kuin saippua.

Siinä mäessä pystyi
oikein hyvin laskemaan ilman kelkkaa.

Ensin piti kiivetä tikapuita pitkin katolle, ja se oli hiukan hankalaa, mutta alas pääsi paljon sukkelammin. Mutta mäenlasku oli niin hauskaa, että kaikki lapset saivat punaiset posket ja valkoiset housuntakamukset. Ja joulukuusi valaisi pihaa ja loisti siunatun kauniina pimeässä, katolta sen näki vielä paremmin: sieltä näki, montako pakettia kuusessa riippui. Ja lasten sydäntä vihlaasi pieni odottava kaipaus, kun he ajattelivat mitä kaikkea paketeista mahtaisi löytyä.

”Voi, me olemme unohtaneet piiritanssin kuusen ympärillä”, Peppi parkaisi äkkiä. Ja niin he kaikki kierivät katolta peräperää kuin herneet ja päätyivät alas lumikinokseen.

”Hei kaikki lapset”, Peppi huusi. ”Tulkaa tänne niin lauletaan kaikki vanhat kauniit joululaulut. Lauletaan ’No onkos tullut syksy’ ja ’Hei tonttu-ukot hyppikää’ pääsiäiseen saakka.”

”Peppi, ei se niin mene”, Annika torui.

”Eikö?” sanoi Peppi, ”olenko minä unohtanut kaikki kauniit laulut? No, mutta tämän minä muistan: Joulupuu on ravistettu, neulaset on matolla, joulupukki värjöttelee talon ulko-ovella.”

”Voi Peppi, että sinä olet hassu, ei se mene yhtään niin”, sanoi Annika.

Mutta piirileikki kuusen ympärillä sujui hyvin, vaikka Peppi hiukan sanoissa sekaantuikin. He lauloivat hyvässä järjestyksessä kaikki piirileikkilaulut ja kaikki olivat sitä mieltä että ulkona oli paljon hauskempi pyöriä piirissä.

”Ensi jouluna minäkin laitan kuusen ulos”, sanoi muuan pieni tyttö.

Ja sitten koitti se kaikkein hauskin hetki. Paketit! Kaikki lapset saivat kiivetä hakemaan oman pakettinsa. Ja jos joku ei uskaltanut kiivetä korkealle hakemaan pakettiaan, herra Tossavainen vilisti kernaasti ylös ja haki sen. Voi että oli jännittävää avata paketit ja miten hienoja lahjoja niissä olikaan! Junia ja nukkeja ja kirjoja ja palapelejä ja jeepejä ja nostokurkia ja kaikkea mahdollista.

Ja sitten oli aika riisua kuusi.

”Kuusenriisuminen on paljon hauskempaa, kun saa kiipeillä kuusessa”, sanoi Tommi ja kapusi varovasti oksalle hakemaan karamellia.

”Niin minustakin”, sanoi Eino ja ahtoi mahaansa vielä yhden piparkakun.

Lopulta kuusessa ei ollut jäljellä enää yhden yhtä kuusenkaramellia. Silloin Peppi kiipesi kuuseen ja sammutti kynttilät. Huvikummun puutarhaan tuli pimeys. Tai ei, ei oikeastaan. Lumi hohti valkoisena ja ylhäällä taivaalla loistivat tähdet.

Oli aika lähteä kotiin. Lapset saivat mukaansa ison kasan pipareita ja kuusenkaramelleja ja lippunauhoja.

”Te olette kuin joulukuusia itsekin”, sanoi Peppi. Ja sitten hän antoi heille kynttilänpätkät, jotta he muistuttaisivat vielä enemmän joulukuusia ja näkisivät mennä kotiin. Valo kiilteli heidän silmissään, näytti ihan siltä kuin heidän sisässään olisivat palaneet kuusenkynttilät, kun he tulivat hyvästelemään Pepin.

”Kiitoksia, Peppi”, sanoi Annika. ”Oli oikein mukavaa.”

”Niin oli, hauskimmat kuusenriisujaiset, joissa minä olen ollut mukana”, sanoi Tommi.

”Niin minustakin”, sanoi Eino.

Purkki haukkui ja hyppi Pepin ympärillä. Sekin oli selvästi nauttinut kuusenriisujaisista. Eikä sen enää tarvinnut öisin juosta yksikseen pitkin katuja. Se nukui yöllä lattialla herra Tossavaisen vihreän nukensängyn vieressä.

”Hyvää yötä, Peppi”, sanoivat lapset.

”Älkää nyt palelko”, sanoi Peppi.

Ei, kukaan ei palellut. Kaikilla oli lämmin. Sää oli ihana, tähtikirkas taivas ja juuri sopivan kylmä.

Hurmaava kokoelma Astrid Lindgrenin parhaita joultarinoita.

Iloitse joulusta Pepin, Eemelin ja Melukylän lasten kanssa!
Tässä upeassa kokoelmassa vuoden tärkeintä juhlaa vietetään
Astrid Lindgrenin nostalgisten tarinoiden parissa. Mukana
on niin klassikoita kuin harvinaisuuksiakin, esimerkiksi
tarina *Muistan joulun*, joka kertoo Lindgrenin
omasta lapsuudenjouluista.

Kirjan kuvituksista vastaavat Ingrid Vang Nyman,
Ilon Wikland, Björn Berg, Cecilia Heikkilä,
Eva Eriksson ja Maria Nilsson Thore.

9 789510 518861

www.wsoy.fi

L84.2

ISBN 978-951-0-51886-1